

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)

Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, imalat sanayi türlerinin belirli bir plan dahilinde yerleştirilmeleri ve geliştirilmeleri amacıyla, uygun bölgeler gerekli altyapı hizmetleriyle donatılarak Organize Sanayi Bölgesi adı altında sanayi için tahsis edilmektedir. Türkiye'de 2008 yılı itibariyle, yer seçimi, kamulaştırma çalışmaları ve altyapısı tamamlanmış, tam anlamıyla hizmet veren 107 adet OSB bulunmaktadır.

OSB tanımı

OSB'lerin kuruluş, yapım ve işletilmesi esaslarını düzenleyen 12/04/2000 tarih ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nda OSB'ler: 'Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, imalat sanayi türlerinin belirli bir plan dahilinde yerleştirilmeleri ve geliştirilmeleri amacıyla, sınırları tasdikli arazi parçalarının gerekli altyapı hizmetleriyle ve ihtiyaca göre tayin edilecek sosyal tesisler ve teknoparklar ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dahilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve OSB Kanunu hükümlerine göre işletilen mal ve hizmet üretim bölgeleri" olarak tanımlanmaktadır. Yatırım konularına göre karma OSB' ler ve ihtisas OSB' ler diye iki gruba ayrılmaktadır.

OSB'lerin kuruluşu ve işletilmesi

4562 sayılı Kanuna göre OSB, Yer Seçimi Yönetmeliğine göre uygun görülen yerlerde Bakanlığın onayı ile kurulur. OSB'lerin kuruluş, yapım ve işletilmesine ilişkin usul ve esaslar, 01.04.2002 tarih ve 24713 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren OSB Uygulama Yönetmeliği ile belirlenir.

OSB'lerin kuruluş hedefleri

- Sanayinin disipline edilmesi,
- Şehrin planlı gelişmesine katkıda bulunulması,
- Birbirini tamamlayıcı ve birbirinin yan ürününü teşvik eden sanayicilerin bir arada ve bir program dahilinde üretim yapmalarıyla, üretimde verimliliğin ve kar artışının sağlanması,
- Sanayinin az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırılması,
- Tarım alanlarının sanayide kullanılmasının disipline edilmesi,
- Sağlıklı, ucuz, güvenilir bir altyapı ve ortak sosyal tesisler kurulması,
- Müşterek arıtma tesisleri ile çevre kirliliğinin önlenmesi,
- Bölgelerin devlet gözetiminde, kendi organlarıncı yönetiminin sağlanması

Organize Sanayi Bölgeleri sayesinde yatırımlar için sanayi alt yapısı (yol, içme suyu, kullanma suyu, elektrik, haberleşme, arıtma tesisleri) hazırlanmaktadır. Böylelikle, sanayiciler alt yapısı hazır bu bölgelere gelerek işletmelerini kurmaktadır.

Türkiye'deki OSB'ler

Türkiye'de 2008 yılı itibariyle, yer seçimi, kamulaştırma çalışmaları ve altyapısı tamamlanmış, tam anlamıyla hizmet veren 107 adet OSB bulunmaktadır.

Yer seçimi işlemleri tamamlanmış ve sicil almış, ancak yerleştirme ve altyapı çalışmaları devam eden OSB sayısı ise 144'tür. Tam anlamıyla hizmet veren 107

adet OSB ve altyapı çalışmaları devam eden 144 OSB'nin ülkemizin coğrafi bölgelerine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Türkiye'deki Organize Sanayi Bölgeleri	
Bölgeler	OSB Sayısı
Marmara Bölgesi	20
Ege Bölgesi	14
Akdeniz Bölgesi	13
İç Anadolu Bölgesi	17
Karadeniz Bölgesi	23
Doğu Anadolu Bölgesi	10
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	10

Kaynak: T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Ref:1037

OSB'lerde faaliyet gösterilen alanlar

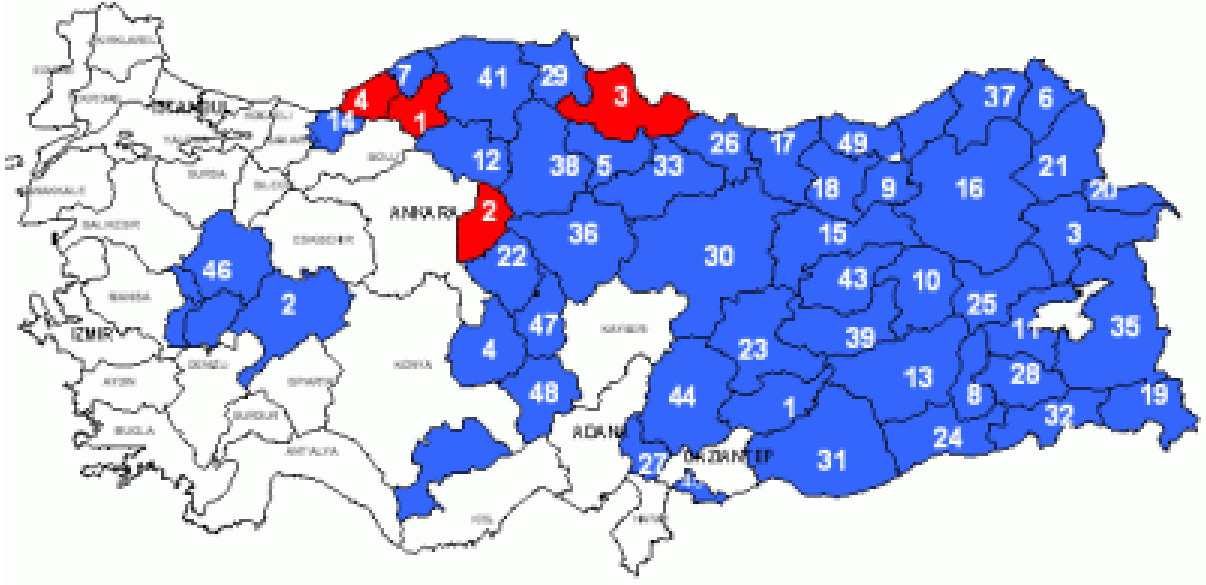
Gıda, tütün ve tütün mamulleri, dokuma ve giyim, orman, kağıt, basım, deri ve deri mamulleri, lastik , plastik , kimya , petrokimya , petrol ürünleri , gübre , çimento, pişmiş kil ve çimento gereçleri, cam, demir ve çelik, demir dışı metaller, madeni eşya, elektriksiz makineler, tarım alet ve makineleri imalat, meslek, bilim, ölçü, kontrol ve optik donatımı imalatı, elektrikli makineler, elektronik, karayolu taşıtları imalat, demiryolu taşıtları imalat, gemi inşa, uçak imalatı ve içki sanayileri.

OSB'lerde faaliyet gösteren firmalara sağlanan teşvikler

Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 5084 Sayılı Kanunla, il bazında GSYİH tutarı 1500 ABD Doları'nın altında bulunan illerde yer alan OSB'lerdeki yatırımcılar, aşağıdaki desteklerden faydalanırlar:

- Çalıştırdıkları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin %100'ünden muafiyet,
- Bu işyerlerinde çalışan işçilerin sigorta primlerinin işveren hissesinin %100'ünün Hazine tarafından karşılanması,
- OSB'lerde fiilen ve sürekli olarak; hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında asgari on; imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise asgari otuz işçi çalıştıran işletmelerin, elektrik enerjisi giderlerinin % 50'sine kadarının Hazine tarafından karşılanması,
- Bedelsiz arsa tahsisi (Bu teşvik, 5084 sayılı Kanun kapsamındaki iller ile kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki diğer illeri de kapsar.)

5084 kapsamındaki teşviklerden, hangi illerdeki OSB'lerin yararlandığı aşağıdaki haritada gösterilmektedir.

Organize sanayi bölgelerinde bedelsiz arsa tahsisi, vergi, sigorta primi ile enerji desteği sağlanan iller

1	Adıyaman	18	Gümüşhane	35	Van
2	Afyon	19	Hakkari	36	Yozgat
3	Ağrı	20	İğdır	37	Artvin
4	Aksaray	21	Kars	38	Çorum
5	Amasya	22	Kırşehir	39	Elazığ
6	Ardahan	23	Malatya	40	Karaman
7	Bartın	24	Mardin	41	Kastamonu
8	Batman	25	Muş	42	Rize
9	Bayburt	26	Ordu	43	Tunceli
10	Bingöl	27	Osmaniye	44	Kahramanmaraş
11	Bitlis	28	Siirt	45	Kilis
12	Çankırı	29	Sinop	46	Kütahya
13	Diyarbakır	30	Sivas	47	Nevşehir
14	Düzce	31	Şanlıurfa	48	Niğde
15	Erzincan	32	Şırnak	49	Trabzon
16	Erzurum	33	Tokat		
17	Giresun	34	Uşak		

Kaynak: T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Ref:1053

Organize sanayi bölgelerinde bedelsiz arsa tahsisi yapılan iller

- 1 Çanakkale
- 2 Karabük
- 3 Kırıkkale
- 4 Samsun
- 5 Zonguldak

Kaynak: T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Ref:1039

5084 sayılı Kanun dışında OSB'lerin avantajları:

- OSB'lerde yer alan işletmeler, emlak vergisinden, atık su bedelinden, bina inşaat harcı ve yapı kullanma izni harcından muafır,
- Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımlara; Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası, KDV istisnası destekleri uygulanmaktadır,
- Araştırma-geliştirme yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, öncelikli teknoloji alanındaki yatırımlar, teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlar, bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar, ve gelişmiş yörelerden özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlar için Hazine Müsteşarlığınca uygun görülmesi halinde teşvik belgeli veya belgesiz olarak bütçe kaynaklarından kredi tahsis edilebilir,
- Ayrıca KOSGEB'in OSB'lerdeki yatırımcıların yatırım projelerine yönelik olarak gelişmiş yörelerde %60, normal yörelerde %70, kalkınmada öncelikli yörelerde %80 oranında uyguladığı proje destekleri mevcuttur.

OSB'lerde yatırım

Organize Sanayi Bölgelerinde arsa tahsisleri, ilgili bölgenin genel kurulu olarak görev yapan müteşebbis heyet tarafından yapılır. Tahsis için ilgili organize sanayi bölgeleri ile irtibata geçmek gereklidir.

OSB'den arsa tahsis talebinde bulunmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler müteşebbis heyete aşağıdaki bilgileri içeren bir dosya ile başvuruda bulunurlar;

- başvuru dilekçesi,
- talep edilen arsa büyüklüğü,
- ikametgah belgesi ile varsa ticaret sicil belgesi, Türkiye'de yerleşik olmayan gerçek ya da tüzel kişilerin kendi ülkelerindeki Türkiye Cumhuriyeti temsilcilerince onaylı benzer belgeleri,
- yapılmak istenen yatırımın üretim akış şeması ve açıklama raporu ile cinsi, üretim miktarı, kullanılacak su miktarı, talep edilen elektrik enerjisi, atık su, emisyon, katı ve tehlikeli atık kaynaklarını içerecek bilgiler ile beraber, söz konusu yatırım Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilecek ise konu ile ilgili literatür bilgileri,
- varsa yaratılacak olan ithalat ve ihracat tutarları,
- yaratılacak olan istihdam,
- daha önce başka bir yerde aynı yatırımının olup olmadığına ilişkin yazı ve belgeler.

OSB'de arsa tahsisi yapılması için gerekli temel vasıflar aşağıda sıralanmaktadır;

- OSB kuruluş protokolü şartlarına uygun olması,
- Yer seçiminin ardından Valiliğe yazılan talimat yazısında, sektör sınırlaması getirilmiş ise buna uygun olması,
- Kuruluş protokolünde, ihtisas olarak kurulacağı belirtilen OSB'lerin sektör sınıflamasına uygun tesis olması,
- Belli bir imalat programı bulunmayan tamirhane,depo, ambar,atölye olarak hizmet veren tesis olmaması,
- Fabrika niteliği arz etmeyen ve küçük sanayi siteleri kapsamına giren küçük sanayici olmaması,
- Kullanılan elektrik ve su miktarının OSB'nin sağlayabileceğinden fazla olmaması,
- OSB'lerde kurulamayacak tesis tanımlamasının içinde olmaması.

Arsa tahsisi için yapılan başvurular müteşebbis heyet tarafından değerlendirilir. Taleplerin uygun bulunması halinde, tahsis şartları ve tahsis edilen parsel ilgililere yazılı olarak bildirilir.

Daha ayrıntılı bilgi için Sanayi Bakanlığı ve Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu web sitelerini ziyaret edebilirsiniz.